

JUNI 2015

REGERINGSGRUNDLAG

SAMMEN FOR **FREMTIDEN**

REGERINGEN

JUNI 2015

REGERINGSGRUNDLAG

SAMMEN FOR **FREMTIDEN**

REGERINGEN

INDHOLD

Sammen for fremtiden	6
Ansvarlig økonomisk politik	7
Vækst og flere private job i hele Danmark	10
Arbejdsmarked med høj beskæftigelse.....	13
Et godt sundhedsvæsen skal være endnu bedre	15
Effektiv hjælp til socialt udsatte	17
Flere børn og unge godt fra start.....	18
Ambitiøs forskning	20
Et mere trygt Danmark	21
Ny udlændinge- og integrationspolitik	23
Effektiv infrastruktur i balance.....	25
Grøn omstilling med ambitioner og realisme	26
Mangfoldig kultur og et stærkt foreningsliv.....	28
Folkekirken.....	29
En stærk og fokuseret udenrigspolitik	30
Rigsfællesskabet.....	34
Et bredt samarbejde om gode og holdbare resultater	36

SAMMEN FOR FREMTIDEN

Danmark er et dejligt land. Ikke et perfekt land, men et af de bedste i verden.

Gennem generationer har vi skabt et frit samfund, hvor vi deler værdier som demokrati, ligestilling og muligheder for den enkelte.

Gennem generationer har vi udviklet et trygt samfund, hvor vi passer på vores børn, værner om vores ældre og tager os af hinanden, hvis vi bliver syge.

Og gennem generationer har vi opbygget et rigt samfund, fordi vi har været dygtige, flittige og målrettede.

Nu skal vi bygge nye muligheder oven på dem, vi allerede har.

Vi skal anerkende de danskere, der hver dag yder en indsats og skaber velstand. De lægger fundamentet under vores tryghed. Det skal vi belønne.

Vi skal tage ansvar og sætte ambitiøse mål for vores samfund. Vi skal have mod til at stille krav til os selv og hinanden. Vi skal forandre for at forbedre. Vi skal turde vælge, hvad der er vigtigt.

Regeringen ønsker et friere, rigere og rimeligere Danmark.

Det vil kræve en indsats fra alle i det danske samfund. Derfor vil regeringen invitere til et bredt samarbejde på Christiansborg. Og derfor vil vi også samarbejde ud af Christiansborg. Borgere, erhvervsledere, lønmodtagere og arbejdsgivere skal være med til at forme den politik, der vedrører dem selv. Det skaber de bedste og mest robuste resultater.

Regeringens vigtigste prioriteter er:

- Flere private arbejdspladser gennem en sund og ansvarlig økonomisk politik, der understøtter vækst og velstand.
- Et Danmark, hvor det bedre kan betale sig at arbejde, og færre bliver forsørgt af det offentlige.
- En stærk kernevelfærd, hvor vi tager os endnu bedre af de syge og de ældre, og hvor vores børn får en god uddannelse.
- En offentlig sektor, hvor vi sætter mennesket før systemet, og hvor vi styrker det frie valg for danskerne.
- En fornuftig udlændingepolitik, hvor udlændinge, der kommer til Danmark, bidrager positivt.
- En vellykket integration, hvor flere vil vores land, og færre lever i parallelsamfund.
- Et Danmark, hvor der er udvikling i hele landet.
- En stram og konsekvent kurs mod kriminalitet.
- En stærk og fokuseret udenrigspolitik, som skal sikre danske interesser og indflydelse.

Dette regeringsgrundlag er udtryk for regeringens overordnede prioriteringer, men er ikke et detaljeret arbejdsprogram. Regeringsgrundlagets prioriteringer vil i løbet af valgperioden blive suppleret med en lang række konkrete initiativer og forslag på alle områder.

ANSVARLIG ØKONOMISK POLITIK

Regeringen vil føre en ansvarlig økonomisk politik, som skal sikre fundamentet for et velstående samfund i vækst og balance.

Vi står i begyndelsen af et økonomisk opsving. Flere er allerede kommet i arbejde. Ledigheden falder. Fremgangen i resten af Europa kommer også Danmark til gavn. Samtidig er dansk økonomi grundlæggende sund som følge af de gennemførte reformer. Reformen, som vi enten fremlagde, da vi sidst var i regering, eller stemte for i opposition.

Men vi er ikke i mål.

Derfor vil regeringen videreføre reformpolitikken. Vi vil føre en ansvarlig økonomisk politik med fokus på langsigtet vækst og flere private arbejdspladser.

Orden i økonomien

En sund offentlig økonomi er en forudsætning for en stabil økonomisk udvikling, og for at vi ikke efterlader en regning til kommende generationer.

Derfor vil regeringen tilrettelægge finanspolitikken inden for rammerne af budgetloven, Stabilitets- og Vækstpagten samt Finanspagten. Vi vil desuden sikre, at finanspolitikken er holdbar og opfylder målet om mindst strukturel balance på de offentlige finanser i 2020, så vi sikrer tillid til de offentlige finanser og understøtter fastkurspolitikken.

I de kommende år skal finanspolitikken gradvist strammes op, i takt med at opsvinget tager til og i lyset af de lave renter i Europa. Samtidig planlagde den tidligere regering med underskud i 2016, som går helt til grænsen i budgetloven, hvilket er større end oprindeligt forudsat i 2020-planen. I lyset heraf vil regeringen begynde at nedbringe det strukturelle offentlige underskud frem mod målet om strukturel balance i 2020.

Regeringen vil føre en økonomisk politik, der sikrer fortsat stigende beskæftigelse, økonomisk vækst og en stærk konkurrenceevne. Regeringen vil understøtte en styrkelse af produktiviteten, der fremmer skabelsen af vellønnede jobs.

Vi vil straks iværksætte et kasseeftersyn af den offentlige økonomi for at sikre, at hele råderummet i 2020-planen reelt er til fri disposition, og at der ikke er truffet beslutninger, der ikke er finansieret. Kasseeftersynet skal ledsages af et projekteftersyn af større statslige it-projekter.

Det er allerede nu klart, at de offentlige investeringer ligger højere end forudsat frem mod 2020. Vi vil tage initiativ til at tilpasse de offentlige investeringer fra 2016 og frem, så de følger det planlagte og finansierede niveau frem mod 2020. Desuden vil vi sikre en bedre styring og tværgående prioritering af de offentlige investeringer fremover.

Regeringen vil i 2015 fremsætte lovforslag om forhøjelse af folkepensionsalderen med virkning fra 2030 som aftalt i en bred kreds af Folketingets partier i forbindelse med velfærdsaftalen fra 2006. Det er første gang reguleringsmekanismen skal anvendes, og efterfølgende skal der fremsættes lovforslag hvert femte år.

Økonomiske prioriteringer

De seneste ti år har reformer skabt et råderum i den offentlige økonomi, som vi kan bruge i de kommende år. Regeringen vil fortsætte med at foreslå og gennemføre reformer, som øger arbejdsudbuddet og sikrer en moderne og effektiv offentlig sektor.

Regeringen vil sænke skatten for de laveste arbejdsindkomster, så det bedre kan betale sig at arbejde. Vi vil gøre det billigere at drive virksomhed i Danmark. Desuden indfører vi straks et skatte- og byrdestop for at skabe tryghed for danskerne.

Samtidig vil regeringen prioritere kernevelværdien i form af flere penge til sundhed og øvrige prioriterede velfærdsområder.

Regeringen sigter efter, at de styrbare offentlige udgifter i de kommende år holdes i ro. Regeringen vil herudover løbende gennemføre reformer, omprioriteringer og effektiviseringer, der frigør midler. Med dette udgangspunkt vil regeringen prioritere råderummet ligeligt til indsatser på højt prioriterede velfærdsområder samt til at nedsætte skatter og afgifter.

Vi skal hele tiden sikre, at vi bruger de offentlige midler, hvor de gør størst gavn for borgerne.

Regeringen vil derfor prioritere inden for de offentlige udgifter. Vi vil blandt andet normalisere udlændingepolitikken og sænke udviklingsbistanden til FN's mål for de rigeste lande på 0,7 pct. af BNI.

Det er samtidig væsentligt, at hele den offentlige sektor bidrager til at frigøre ressourcer via effektivisering. Derfor vil regeringen tage initiativ til at indarbejde et omprioriteringsbidrag i det kommunale udgiftsloft på 1 pct. om året fra 2016, og at alle større statslige driftsområder omfattes af et årligt omprioriteringsbidrag på 2 pct. fra 2016. De frigjorte midler vil blive udmøntet hen over regeringsperioden til prioriterede indsatser, ligesom regeringen vil gøre en særlig indsats for kommuner i en svær økonomisk situation.

Skatte- og byrdestop

Regeringens skatte- og byrdestop indebærer, at regeringen ikke vil hæve nogen skat eller afgift i denne valgperiode. Allerede besluttede skatte- og afgiftsændringer fastholdes, herunder f.eks. nedsættelsen af selskabsskattesatsen i 2016 samt allerede besluttede indekseringer af punktafgifterne.

Kun hvis der er tvingende grunde, f.eks. som følge af uoverensstemmelse med EU-regler, er der mulighed for at indføre eller forhøje en skat eller afgift. Det gælder f.eks. spørgsmålet om den fremtidige finansiering af PSO. Merprovenuet skal krone for krone anvendes til at nedsætte en anden skat eller afgift. Det indebærer, at der som udgangspunkt ikke kan gennemføres skatteomlægninger.

Skattestoppet for ejendomsværdiskatten fra 2001 videreføres ligesom loftet over, hvor meget boligejernes grundskyld kan stige hvert år fastholdes.

Undtaget fra skattestoppet er dog muligheden for at lave en provenuneutral omlægning af bilafgifter, som blandt andet også skal rumme en langsigtet holdbar model for beskatning af elbiler mv.

En moderne og velfungerende offentlig sektor

Danmark er et stærkt velfærdssamfund. Vi har en udbygget velfærd, der træder til, hvis man rammes af sygdom, har brug for pleje eller skal have en uddannelse. Sådan skal det fortsat være. Og regeringen vil gøre velfærden endnu bedre end i dag.

Vi vil øge kvaliteten og produktiviteten i den offentlige sektor. Vi kan give borgerne større fleksibilitet og selvbestemmelse i hverdagen, når vi bruger velfærdsteknologi og digitalisering. Vi kan frigøre penge til andre opgaver, når offentlige institutioner samarbejder om fælles løsninger, og når de har fokus på resultater og gensidig læring.

Regeringen vil også konkurrenceudsætte flere skattefinansierede opgaver i kommuner og regioner med henblik på højere kvalitet og lavere priser. Vi vil fremlægge en plan for, hvordan flere opgaver kan sendes i udbud ved brug af måltal mv. Det er ikke afgørende, om offentligt ansatte eller privatansatte leverer de ydelser, som vi betaler for over skatten. Det er derimod afgørende, at danskerne får den bedst mulige service for deres penge.

Der er herudover også behov for at afsætte ekstra penge til prioriterede velfærdsområder så som sundhed, ældre og tryghed.

Borgeren før systemet

Regeringen vil sætte borgeren før systemet, fordi vi tror på, at det skaber en offentlig sektor på borgernes præmisser. Dette mål skal blandt andet forfølges gennem et forstærket og udvidet frit valg på en række områder.

Regeringen ønsker at styrke borgernes retsstilling og retssikkerhed i forbindelse med tvister med staten blandt andet ved at sikre, at staten ikke tilbageholder oplysninger, som kan være til borgerens fordel og ved at styrke borgernes muligheder for at føre retssag mod staten på fair vilkår.

Stabile rammer for de statslige selskaber

Der skal være stabile rammer for driften og udviklingen af de statslige selskaber. Derfor vil regeringen søge at indgå en bred politisk aftale om udviklingen og rammerne for de enkelte statslige selskaber. I forlængelse heraf vil regeringen gennemføre en analyse af den interne statslige organisering af ejerskabsvaretagelsen for at vurdere, om denne kan styrkes.

VÆKST OG FLERE PRIVATE JOB I HELE DANMARK

Danmark har brug for flere private arbejdspladser. Det er forudsætningen for vores fælles velfærd og for den nære velfærd hos den enkelte familie. Virksomhederne skal have bedre vilkår for at investere og skabe arbejdspladser. Flere skal gå fra offentlig forsørgelse til job, og flere ledige job skal besættes af danskere. Og hele Danmark skal have del i fremgangen.

JobReform: Det skal kunne betale sig at arbejde

Regeringen ønsker, at flere skal i arbejde, og at færre skal forsørges af det offentlige. Det vil gøre Danmark rigere og mere rimeligt.

Derfor vil regeringen gennemføre en JobReform, der skal sikre, at det bedre kan betale sig at arbejde frem for at modtage en offentlig ydelse.

JobReformen falder i to faser.

Første fase i efteråret 2015, hvor der indføres et kontanthjælpsloft, der sætter loft over, hvor meget man kan modtage fra det offentlige. Loftet skal omfatte størstedelen af de offentlige ydelser, som en kontanthjælpsmodtager kan få. Provenuet herfra bidrager til finansieringen af reformens anden fase.

Anden fase i foråret 2016, hvor regeringen vil indkalde til forhandlinger med henblik på at sænke skatten på arbejdsindkomster. Denne anden fase skal have et dobbelt sigte: Dels vil regeringen sænke skatten for de laveste arbejdsindkomster, så gevinsten ved lavtlønnet arbejde bliver større. Derudover har regeringen en ambition om at sænke skatten på den sidst tjente krone med 5 pct.point, så flere vil arbejde mere, og så danske virksomheder får nemmere ved at rekruttere og fastholde også vellønnede medarbejdere.

Samlet set vil JobReformen øge gevinsten ved at arbejde. Det vil få flere i beskæftigelse gennem et øget arbejdsudbud. Det betyder færre udgifter til overførselsindkomster, flere skatteindtægter og en bedre livskvalitet for mange mennesker.

BoligJobordningen genindføres

BoligJobordningen har været en succes. Den blev hvert år brugt af over en halv million danskere.

Regeringen vil genindføre BoligJobordningen med tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2015. Det vil ske efter de regler, danskerne kendte i 2014. Vi vil også fremlægge en model for den fremtidige ordning efter 2015.

Bedre vilkår for virksomheder i Danmark

Regeringen ønsker, at det skal være billigere og lettere at drive virksomhed i Danmark.

Vi vil straks indføre et skatte- og byrdestop. Det vil give virksomhederne tryghed for, at de ikke bliver pålagt nye økonomiske byrder, som belaster konkurrenceevnen.

Vi vil desuden sænke skatter og afgifter for erhvervslivet. Den aftalte lettelse af selskabs-skatten fra 23½ til 22 pct. gennemføres i 2016 som planlagt.

En erhvervsbeskatningsreform skal gøre dansk erhvervsbeskatning mere enkel og konkurrencedygtig. Reformen skal forbedre investeringsklimaet i Danmark med henblik på at tiltrække flere udenlandske investeringer. Desuden skal vilkårene for erhvervsdrivende fonde forbedres. Vi vil afsætte i alt 2,8 mia.kr. i 2016-2020 primært finansieret fra *Aftale om en vækstpakke* (2014) samt *Aftale om en vækstplan* (2013).

De familieejede virksomheder er ryggraden i dansk erhvervsliv. De er med til at sikre udvikling og arbejdspladser. Derfor vil vi afsætte i alt 2,1 mia.kr. i 2018-2020, så de familieejede virksomheder kan få bedre rammer for at fastholde danske arbejdspladser og udviklingsmuligheder henover et generationsskifte. Vi vil desuden genindføre formueskattekursen og dermed annullere den tidligere regerings stramning af reglerne for at overdrage unoterede aktier.

Vi vil også lette og rydde op i virvaret af punktafgifter.

Regeringen vil herudover lette erhvervslivets administrative byrder med op mod 3 mia. kr. frem mod 2020. Desuden skal erhvervsrettet lovgivning som hovedregel kun træde i kraft to gange om året på faste datoer.

Regeringen vil gennemføre et eftersyn af erhvervsfremme indsatsen for at forenkle og fokusere midlerne.

Regeringen vil forbedre det strategiske sigte for at fremme danske styrkepositioner og skabe en koordineret indsats for udviklingen af klare erhvervsstrategier.

Regeringen vil understøtte en stærk dansk forskende lægemiddel- og medicoindustri ved at smidiggøre rammer og procedurer for klinisk forskning samt lægge vægt på, at procedurer og ventetider for godkendelse af lægemidler forbedres.

Regeringen vil gøre op med overimplementering af EU-regler. Vi skal naturligvis gennemføre de EU-regler, vi er forpligtet til, men hvis vi overimplementerer, kan det give danske virksomheder dårligere vilkår end deres udenlandske konkurrenter. Erhvervs- og vækstministeren vil stå i spidsen for et regeringsudvalg, der skal sikre en mere systematisk og ensartet tilgang til implementering af erhvervsrettet EU-lovgivning, så der bliver et samlet og styrket fokus på at undgå unødigt restriktive regler til skade for danske virksomheder og arbejdspladser. Regeringen vil endvidere nedsætte et implementeringsråd med deltagelse af blandt andet erhvervsorganisationer og særligt sagkyndige. Rådet skal rådgive om gennemførelsen af erhvervsrettet EU-lovgivning.

Udvikling i hele landet – offensiv regional- og landdistriktspolitik

Der skabes mange nye job i Hovedstaden og Østjylland, men i andre områder af landet er byer og landdistrikter ramt af, at mange arbejdspladser forsvinder. Og mange flytter fra landdistrikterne til de større byer.

Regeringen ønsker vækst og udvikling i alle dele af Danmark. Det kræver, at vi fjerner de barrierer, der i dag hindrer fremgang i hele landet.

Derfor vil regeringen udarbejde en samlet strategi for udviklingen uden for de største danske byer og i landdistrikterne. Strategien skal understøtte både bosætning og erhvervsudvikling.

Vi vil også liberalisere planloven, så kommunerne får mere frihed. Det gælder blandt andet i det åbne land og kystnære områder. En liberalisering skal styrke udviklingen uden for de største byer og fortsat tage hensyn til natur og miljø. Regeringen vil fjerne loftet over tilladelser til miljømæssigt bæredygtige projekter, således at alle projekter kan imødekommes, såfremt de vurderes at være miljømæssigt bæredygtige.

Regeringen vil endvidere invitere den finansielle sektor til en dialog om bedre muligheder for belåning.

Statslige arbejdspladser er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at skabe vækst og udvikling i et område. Det er grundlæggende aktiviteten i det private erhvervsliv, der skaber og driver vækst. Omvendt kan en decentral placering af de statslige arbejdspladser bidrage til at skabe mere aktivitet. Regeringen vil arbejde for, at der placeres flere statslige arbejdspladser uden for hovedstadsområdet. Regeringen vil fremlægge en strategi herfor inden Folketingets åbning i oktober.

For at understøtte arbejdet med at skabe bedre rammer for vækst og beskæftigelse i hele landet placeres ansvaret for planloven samt ansvaret for udviklingsarbejdet i landdistrikter i Erhvervs- og Vækstministeriet.

Bedre rammer for landbrugs- og fødevarerhvervet

Vi vil skabe bedre rammer for landbrug- og fødevarerhvervet, samtidig med at vi passer på vores miljø.

Danmark har en stærk fødevarer- og landbrugssektor, som skaber arbejdspladser og eksport. Fødevarerhvervet er vækstmotor i dele af Danmark, der er ramt af mangel på arbejdspladser og muligheder for udvikling. Men sektoren er under stigende pres fra den globale konkurrence.

Regeringen vil fremlægge en fødevarer- og landbrugspakke, der skal gøre fødevarer- og landbrugssektoren endnu bedre rustet til at øge råvaregrundlaget og eksporten, og til at skabe mere vækst og beskæftigelse – i samspil med natur og miljø.

Regeringen vil arbejde for at reducere regler og bureaukrati for danske fiskere. Rammer og vilkår skal understøtte bæredygtigt fiskeri. Regeringen vil endvidere gøre op med overimplementering af EU-regler.

Regeringen vil sikre en fornuftig balance mellem landbrugets og fødevarerklængens – herunder fiskeriets – vækstmuligheder og miljøhensyn. Derfor samles opgaverne i et Miljø- og Fødevarerministerium.

ARBEJDSMARKED MED HØJ BESKÆFTIGELSE

I dag er alt for mange borgere i den arbejdsdygtige alder forsørget af det offentlige. Det er regeringens mål at flytte tusinder ud af offentlig forsørgelse og over i beskæftigelse.

Derfor vil regeringen gennemføre reformer, der skal sikre, at det bedre betaler sig at arbejde. Det skal blandt andet ske ved at sænke skatten på arbejde. Flere i arbejde vil både have menneskelig værdi for den enkelte og være en gevinst for samfundet.

Trepartsdrøftelser om vigtige samfundsspørgsmål

I Danmark har vi en tradition for, at lønmodtagerne, arbejdsgiverne og politikerne sammen laver trepartsaftaler om væsentlige samfundsspørgsmål. Vi tager et fælles ansvar. Det har været med til at skabe mulighed for høj beskæftigelse, velstand og velfærd.

Regeringen ønsker at genoplive det brede samarbejde.

Derfor vil vi indkalde arbejdsmarkedets parter til trepartdrøftelser for at løse nogle af de udfordringer, som Danmark står over for. Det vil ske i forlængelse af, at der er indgået en politisk aftale om et nyt robust dagpengesystem. Temaerne i trepartsdrøftelserne vil blandt andet være at styrke danske virksomheders konkurrenceevne, uddannelse, flytte flere fra offentlig forsørgelse til job og sikre, at det danske arbejdsmarked kan håndtere udenlandsk arbejdskraft.

Ansvarlig indvandring af arbejdskraft

Danmark skal i højere grad være åbent for udlændinge, der kan og vil bidrage til det danske arbejdsmarked, så flere kan medvirke til at styrke og udvikle Danmark.

Danske virksomheder skal kunne klare sig i den internationale konkurrence. Det kræver, at virksomhederne kan rekruttere højt kvalificerede og dygtige medarbejdere.

Regeringen vil derfor sikre danske virksomheder lettere adgang til udenlandsk arbejdskraft.

Vi vil nytænke de ordninger, der giver adgang til Danmark med henblik på beskæftigelse. Ordningerne skal i højere grad målrettes arbejdsmarkedets reelle behov. Hovedvejen til Danmark skal være via arbejde og uddannelse – ikke via familiesammenføringer og asyl.

Det danske arbejdsmarked skal være karakteriseret af gode løn- og arbejdsvilkår. Udenlandske firmaer skal overholde danske love og regler. Og udenlandske lønmodtagere skal sikres de løn- og arbejdsvilkår, som gælder i Danmark.

Et robust dagpengesystem

Regeringen ønsker, at dagpengekommisionen færdiggør sit arbejde.

Dagpengekommisionen er blandt andet blevet bedt om at undersøge mulighederne for at øge dagpengesystemets robusthed i forhold til de udfordringer, der følger af et stadigt mere internationalt arbejdsmarked.

Regeringen vil bede Dagpengekommisionen om at afrapportere inden Folketingets åbning i oktober.

Herefter vil regeringen indlede forhandlinger med Folketingets partier med henblik på at opnå enighed om et robust dagpengesystem, der understøtter et fleksibelt arbejdsmarked med høj beskæftigelse og lav strukturel ledighed.

Regeringen ønsker et dagpengesystem, der giver økonomisk tryghed for medlemmer ramt af ufrivillig ledighed.

Regeringen prioriterer samtidig, at det nye dagpengesystem understøtter, at alle ledige står til rådighed for de job, der er. At mobiliteten på arbejdsmarkedet øges. At det bliver mere attraktivt at tage et kortvarigt job. Og at adgang til dagpenge forudsætter længerevarende arbejde her i landet.

Som opfølgning på aftalen om refusionssystemet vil regeringen gennemføre den planlagte tilpasning af det kommunale tilskuds- og udligningssystem pr. 1. januar 2018.

Pensionsreform skal skabe tryghed i alderdommen

Det danske pensionssystem er grundlæggende velfungerende og robust. Det bygger især på folkepensionen, de meget udbredte arbejdsmarkedspensioner og de frivillige pensioner.

Regeringen ønsker at styrke fundamentet for et trygt pensionssystem i Danmark. Vores mål er, dels at det bedre skal kunne betale sig at spare op, dels at flere sparer op til deres pension, så man har større økonomisk tryghed i alderdommen.

Der er store samfundsmæssige fordele ved, at en stor del af fremtidens pensioner er opsparingsbaseret, men der er fortsat grupper, som ikke er dækket af arbejdsmarkedspensioner. Derfor vil regeringen i foråret 2016 gennemføre en pensionsreform, hvis hovedsigte er, at restgruppen af personer uden egen opsparing til alderdommen reduceres markant.

Til brug herfor vil regeringen derfor anmode Pensionskommisionen om inden nytår at færdiggøre en rapport, der beskriver pensionsforholdene blandt pensionister både nu og i fremtiden.

Rapporten skal have særligt fokus på de personer, som ikke foretager pensionsopsparing og indkomstforholdene for denne gruppe. Det kunne f.eks. være selvstændige, overførselsmodtagere og privat beskæftigede uden for LO/DA-området.

ET GODT SUNDHEDSVÆSEN SKAL VÆRE ENDNU BEDRE

Et godt og trygt sundhedsvæsen er en grundpille i vores velfærdssamfund. Regeringen ønsker et sundhedsvæsen, der er til for patienterne – og det skal afspejle sig i indretningen i vores fælles sundhedsvæsen.

Ret til hurtig udredning og behandling

Hvis man bliver syg, skal man hurtigt have at vide, hvad man fejler. En hurtig diagnose er forudsætningen for, at syge mennesker kan få behandling i tide. Og dermed er der større sandsynlighed for at blive rask. Derfor vil regeringen give alle patienter en reel ret til hurtig udredning.

Hvis der ikke er kapacitet til at udrede en patient inden for 30 dage på de offentlige sygehuse, så skal man have mulighed for at få hjælp et andet sted. Det betyder, at hele eller dele af udredningen kan udføres på private hospitaler og klinikker, hvor det er fagligt muligt.

Og alle patienter skal – uanset pengepung – have ret til at vælge hurtig behandling, når ventetiden på de offentlige sygehuse overstiger 30 dage.

Det skal både gælde mennesker med fysisk sygdom og mennesker med psykisk sygdom.

Kræftplan IV

Regeringen prioriterer kræftområdet højt. Kræftbehandlingen er blevet markant forbedret, og flere overlever kræft, men Danmark ligger stadig bag vores nabolande. Ventetiderne på kræftområdet er reduceret betydeligt, men de er fortsat for lange. Og for mange mennesker med kræft oplever, at de er kastebolde mellem forskellige afdelinger, læger og behandlinger.

Derfor vil regeringen fremlægge en kræftplan IV, der skal sikre, at hele sundhedsvæsenet giver mennesker med kræft den bedst mulige behandling, hele vejen fra familielægen til specialisten på sygehuset.

Regeringen vil arbejde for at udbrede patientansvarlige læger i sundhedsvæsenet. Først for kræftpatienter og siden også udbredt til flere dele af vores sundhedsvæsen.

Målrettet indsats for ældre medicinske patienter

Regeringen vil også prioritere en målrettet indsats over for ældre medicinske patienter. Det er afgørende, at regionerne og kommunerne har og bruger de rette redskaber til at nedbringe antallet af unødige indlæggelser og patienter på gangene. For eksempel er kommunernes økonomiske incitament til at modtage færdigbehandlede patienter fra sygehuse i form af færdiggørelsestakster et centralt instrument til at skærpe kommunernes prioritering af området.

Regeringen vil understøtte arbejdet med at skabe rammerne for mere sammenhængende indsatser i forhold til forebyggelses-, rehabiliterings- og plejeområdet. Derfor opretter regeringen et Sundheds- og Ældreministerium.

Regeringen ønsker, at borgere i hele landet skal have adgang til et godt sundhedsvæsen.

Regeringen finder det afgørende, at regionerne løfter de vigtige opgaver, som de har ansvaret for: At nedbringe ventetid på diagnose og behandling, øge ligheden i sundhedssystemet, behandle kræftpatienter til tiden, reducere overbelægningen, indføre patientansvarlige læger, forbedre indsatsen for mennesker med demens og kroniske sygdomme samt sørge for hurtig og effektiv genoptræning.

Regeringen vil fastholde, at det ikke skal være indtægten, der afgør, om man får den bedste behandling hos lægen. Derfor vil regeringen ikke gennemføre ny brugerbetaling på sundhedsområdet i denne valgperiode.

Regeringen vil i løbet af sommeren gøre status på sundhedsområdet og tage stilling til, hvilke områder der særligt skal prioriteres. I lyset af denne status vil regeringen umiddelbart efter sommerferien indbyde Danske Regioner til drøftelse af de økonomiske rammer for regionerne i 2016, således at regionerne kan have afsluttet budgetlægningen senest 15. oktober 2015.

En tryk alderdom

Regeringen vil arbejde for, at ældre borgere kan klare sig selv så længe som muligt og leve et aktivt liv sammen med andre mennesker.

Ældre skal have flere reelle valgmuligheder. Vi vil forbedre de ældres mulighed for selv at vælge leverandør til f.eks. hjemmesygepleje, madservice og plejehjemsplads.

Regeringen vil også styrke demensområdet, så indsatsen for mennesker med demens bliver mere sammenhængende. Indsatsen forankres ét sted nemlig i Sundheds- og Ældreministeriet.

EFFEKTIV HJÆLP TIL SOCIALT UDSATTE

Regeringen ønsker, at alle får en god start på livet og gode muligheder. Derfor skal vi yde en effektiv hjælp til dem, der vokser op under vanskelige kår, og dem, der kommer skævt ind i livet. Børn og unge skal have en tryk barndom uden mobning.

Men en stor del af den socialpolitiske indsats har ingen dokumenteret effekt. Det skal vi gøre bedre.

Regeringen vil arbejde for, at der i socialpolitikken fokuseres på løsninger og redskaber, der gør en reel forskel. Der er behov for mere faktuel viden om, hvad der virker. Derfor skal arbejdet med at indsamle og systematisere data styrkes. Og en langt større del af hjælpen til socialt udsatte børn og voksne skal organiseres, så aktørerne kan lære af hinanden og udbrede effektive metoder.

Socialt udsatte børn skal mødes med kærlighed og konsekvens.

Muligheden for magtanvendelse mod anbragte børn og unge anvendes forskelligt, blandt andet fordi grænserne i dag er uklare. Regeringen vil på baggrund af Magtanvendelsesudvalgets arbejde afklare reglerne. Anvendelse af magt er altid indgribende og skal så vidt mulig undgås. Men i enkelte tilfælde kan der være behov for øget adgang til at anvende magt.

Regeringen vil bekæmpe ufrivillig hjemløshed. Vi vil blandt andet hjælpe udsatte med at fastholde deres bolig og nedbryde barrierer for et selvstændigt liv med sociale relationer og beskæftigelse. Regeringen vil desuden prioritere en særlig indsats målrettet unge hjemløse.

Regeringen ønsker at forbedre stofmisbrugsbehandlingen og nedbringe dødeligheden blandt misbrugere. Dem, der ønsker behandling, skal tilbydes et hurtigt, effektivt og helhedsorienteret tilbud.

Det offentlige skal naturligvis fortsat løfte socialt udsatte og arbejde målrettet med at bryde den sociale arv. Men det skal ikke ske på bekostning af den frivillige indsats. Tværtimod skal der gives bedre mulighed for, at private organisationer og frivillige kan tage et medansvar.

FLERE BØRN OG UNGE GODT FRA START

Bedre dagtilbud

Vuggestuer, dagpleje og børnehaver er en vigtig del af børnefamiliers hverdag. Dagtilbuddene skal medvirke til at give vores børn en god start i livet og blandt andet forberede dem på det liv, der venter i skolen. Regeringen vil derfor blandt andet sætte fokus på, hvordan overgangen fra dagtilbud til børnehaveklasse kan styrkes. Derfor placeres ansvaret for dagtilbuddene i et Børne- og Undervisningsministerium.

En bedre folkeskole

Folkeskolereformen er en vigtig forbedring af den danske folkeskole. For at sikre den bedst mulige gennemførelse af reformen skal folkeskolen have den ro, som partierne bag reformen har lovet. Men der er elementer, som kræver særlig opmærksomhed for at sikre, at reformens intentioner bliver ført ud i livet. Regeringen vil foretage et eftersyn af inklusionen i folkeskolen og samspillet mellem skole og fritidsliv. Desuden er der behov for at sikre, at alle elever får udbytte af faglig fordybelse til enten lektier eller yderligere faglige udfordringer.

Regeringen vil også sikre bedre rammer for elever med særlige behov. Fagligt udfordrede elever skal have mulighed for at tage et turboforløb med henblik på at blive uddannelsesparate. Og elever med særlige behov skal have bedre mulighed for at vælge en fri grundskole. Herudover er et tæt samspil mellem folkeskole og det lokale foreningsliv vigtigt. Dette samspil skal derfor understøttes til gavn for børnene og de lokale foreninger.

Målrettet valg af ungdomsuddannelse

Det er godt, at mange unge tager en ungdomsuddannelse. Men det er også vigtigt, at de vælger den rigtige uddannelse. Unge skal derfor udfordres i deres valg af uddannelse, så de vælger rigtigt første gang. Hvis man ønsker at lære et praktisk betonet fag, skal man overveje en erhvervsuddannelse. Ønsker man at læse videre, kan en gymnasial uddannelse være det rette valg.

Regeringen vil sikre, at ungdomsuddannelserne spiller bedre sammen, så omvalg og frafald reduceres. Derfor vil regeringen nedsætte en ekspertgruppe, der skal komme med forslag til at forbedre ungdomsuddannelsers indbyrdes sammenhæng.

Danmark har brug for dygtige faglærte, så vi kan fastholde og skabe nye arbejdspladser inden for produktions-, anlægs- og serviceerhverv. Derfor skal den nye reform af erhvervsuddannelserne føres ud i livet på den bedst mulige måde. Først og fremmest skal uddannelserne rettes mod det arbejdsmarked, der venter eleverne, når de er færdige. Regeringen vil derfor arbejde for, at erhvervsuddannelserne er attraktive, og at flere unge gennemfører en erhvervsuddannelse med en praktikplads i en virksomhed. Målsætningen er, at mindst 25 pct. skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse i 2020. Andelen skal op på 30 pct. i 2025. Det skal vi arbejde for i fællesskab, og det forudsætter også en stærk indsats for at sikre et tilstrækkeligt antal praktikpladser.

De gymnasiale uddannelser skal gøre de unge klar til at læse videre, og det kræver et højt fagligt niveau. Derfor vil regeringen styrke fagligheden i de gymnasiale uddannelser. Vi vil blandt andet sætte adgangskrav, fokusere studieretningerne og gøre flere adgangsgivende fag obligatoriske.

Højere kvalitet på de videregående uddannelser

De videregående uddannelser skal give de studerende viden og kompetencer, som de studerende kan tage med sig og bruge i fremtidige job og livet i øvrigt. Der har været stort fokus på, at flere unge skal tage en videregående uddannelse. Det kan dog ikke stå alene. Uddannelserne skal også have høj kvalitet og være relevante for samfundet.

Kvalitetsudvalget har afdækket en række udfordringer i uddannelsessystemet, blandt andet er sammenhængen mellem studievalg og arbejdsmarked ikke god nok. Uddannelserne skal orienteres mod arbejdsmarkedets behov. Regeringen vil derfor indføre mere praksisnær undervisning på de videregående uddannelser. Og taxametersystemet skal reformeres, så det understøtter højere kvalitet på uddannelserne og beskæftigelse.

Intentionen med fremdriftsreformen er god, men den fungerer ikke godt nok. Regeringen vil justere fremdriftsreformen inden for den aftalte økonomiske ramme. Regeringen ønsker desuden et eliteniveau på universiteterne med henblik på at udvikle fremtidens forskere.

AMBITIØS FORSKNING

Forskning giver os ny viden og er en væsentlig drivkraft for udviklingen af vores samfund. Regeringen vil prioritere grundforskningen såvel som anvendelsesorienteret og udfordringsdrevet forskning, så vi får ny og brugbar viden til gavn for os alle.

Forskning af høj kvalitet er en vigtig forudsætning for, at erhvervslivet kan udvikle nye produkter og tjenesteydelser og dermed sikre videnstunge arbejdspladser.

Regeringen har det mål, at Danmark skal investere mindst 1 pct. af BNP i offentligt finansieret forskning. Der skal laves en analyse af den eksisterende forskningsindsats med henblik på at opnå viden om effekterne af forskningsinvesteringerne. Inden for den nuværende ramme skal midlerne prioriteres, så de understøtter danske styrkepositioner og erhvervslivets behov.

Danske universiteter skal tilhøre den internationale elite, både hvad angår forskning og undervisning. Danmark kan umuligt være førende inden for alle områder, men det er regeringens ambition, at de danske forskningsmiljøer skal være i absolut topklasse inden for udvalgte styrkepositioner og områder.

Samtidig skal der være et tættere samarbejde mellem universiteter og erhvervsliv. Universiteterne skal tilrettelægge deres forskningsaktiviteter, så egenfinansieringen øges. Det kan f.eks. ske ved øget kommercialisering eller tiltrækning af midler fra virksomheder eller fonde.

ET MERE TRYGT DANMARK

Et effektivt værn mod terror

Vi har i mange år vidst, at terrortruslen mod Danmark var alvorlig. Med de tragiske begivenheder i København tidligere på året blev truslen sørgeligt konkret.

Regeringen vil styrke værnet mod terror. Danmark har et dygtigt politi og dygtige efterretningstjenester, som hver dag arbejder for at beskytte danskerne, og som har afværget konkrete terrorangreb her i landet. Regeringen vil blandt andet med den kommende flerårs-aftale for politiet og anklagemyndigheden sikre, at myndighederne også fremover har de ressourcer, de har brug for.

Regeringen vil også sætte ind over for truslen fra religiøs radikaliserings og ekstremisme. Konflikten i Syrien og Nordirak, hvor ISIL's brutalitet til stadighed chokerer verden, har skærpet truslen. Når danske statsborgere og udlændinge med opholdstilladelse i Danmark rejser til de ISIL-kontrollerede områder for at deltage i krigs- og terrorhandlinger, skaber det en øget risiko for terrorangreb i Danmark. Det skal bremses.

Og regeringen vil bidrage til det internationale samarbejde mod terrorisme. Når myndighederne har afværget konkrete terrorangreb i Danmark, skyldes det blandt andet et effektivt samarbejde med udenlandske efterretningstjenester. Dette tætte samarbejde vil vi arbejde for at bevare og udbygge.

Danmark skal fortsat deltage i den internationale koalition mod ISIL og bidrage militært til bekæmpelsen af terrororganisationen i Irak. Regeringen vil derfor fremlægge forslag til en forlængelse af mandatet for det danske bidrag, inden dette udløber til oktober.

En ny og strammere kurs mod kriminalitet

Danmark er et sikkert og trygt land. Det skal vi blive ved med at være. Derfor vil regeringen sætte hårdt og resolut ind de steder, hvor trygheden er truet. Der er behov for en ny og strammere kurs mod kriminalitet.

Det gælder blandt andet banders og rockergruppers kriminalitet, som bliver stadig mere rå og hensynsløs. Derfor vil regeringen fremlægge en ny rocker- og bandepakke med mere konsekvens og hårdere straffe. Kontrollen med rockere og bandemedlemmer skal styrkes. Og muligheden for prøveløsladelse skal begrænses.

Regeringen vil også sætte ind over for udlændinge, der begår kriminalitet under deres ophold i Danmark. De misbruger det danske samfunds tillid. Kriminelle udlændinge skal udvises og hjemsendes til afsoning i størst muligt omfang. Derfor vil regeringen stramme udvisningsreglerne og styrke indsatsen for hjemsendelse af kriminelle udlændinge.

Regeringen ønsker, at politiet skal være mere synligt og skabe størst mulig tryghed for danskerne. Regeringen vil afsætte midler i den kommende flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden, som skal sikre, at politiet og andre relevante myndigheder har de ressourcer, de har brug for. Regeringen vil også øge optaget af politielever, etablere en politiuddannelse i det vestlige Danmark og sikre mere opgaveglidning i politiet, så ikke-politimæssige opgaver i højere grad håndteres af andre medarbejdergrupper.

Derudover vil regeringen i sommeren 2015 ekstraordinært afsætte midler, der skal nedbringe overarbejdspressen i dansk politi.

En effektiv bekæmpelse af kriminalitet kræver også et tæt europæisk politisamarbejde. Derfor ønsker regeringen at sikre, at Danmark fortsat kan deltage i det europæiske politisamarbejde Europol. Det er vigtigt for vores sikkerhed og tryghed.

Regeringen vil derfor i overensstemmelse med aftalen om Danmark i Europol afholde en folkeafstemning for at omdanne retsforbeholdet til en tilvalgsordning. Med en tilvalgsordning bestemmer Danmark selv, hvilke dele af EU's retssamarbejde vi skal deltage i, og hvilke dele vi skal stå uden for.

Styrket kontrol i Danmarks grænseområder

Regeringen vil gennemføre en markant styrkelse af kontrollen i grænseområderne med henblik på at give politi og toldvæsenet bedre muligheder for at gribe ind over for grænseoverskridende kriminalitet og illegal indvandring. De kriminelle skal vide, at Danmark ikke er et fristed for grænseoverskridende kriminalitet – der skal sættes hårdt ind over for udenlandske tyvebander, narkohandlere og menneskesmuglere.

Den styrkede kontrol vil bl.a. omfatte nyt udstyr og mere mandskab. Indsatsen skal ske inden for rammerne af Schengen-samarbejdet og i dialog med vores nabolande. Regeringen vil gå i dialog med de relevante myndigheder om, hvordan den styrkede kontrol konkret udmøntes.

Konsekvent indsats mod ungdomskriminalitet

Ungdomskriminaliteten har været faldende i næsten ti år. Det er glædeligt. Men der er stadig en hård kerne af unge kriminelle, der begår alvorlig kriminalitet. Det er uacceptabelt.

Derfor vil regeringen gennemføre en reform af indsatsen mod ungdomskriminalitet. Regeringen iværksætter et arbejde henimod et helt nyt system for unge kriminelle. Med en mærkbar konsekvens, når unge begår noget kriminelt. Og med større spillerum til at skræddersy den sanktion, der er mest effektiv i den konkrete sag – også selvom man er under 15 år.

NY UDLÆNDINGE- OG INTEGRATIONSPOLITIK

Et Danmark for dem, der kan og vil – en ny og konsekvent udlændingepolitik

De senere år er udgifterne til udlændingeområdet steget markant. Og antallet af asylansøgere er på bare få år steget kraftigt. Samtidig er der udlændinge, som kommer til Danmark, men ikke bidrager til det danske samfund og ikke respekterer grundlæggende danske værdier som demokrati, ytringsfrihed, religionsfrihed og ligestilling mellem kønnene.

Regeringen ønsker en ny, stram og konsekvent udlændingepolitik, der skal sikre et åbent Danmark for dem, der kan og vil. Og lukke dørene for dem, som ikke vil.

Regeringens første skridt er straks at fremsætte lovforslag med henblik på at gøre det mindre attraktivt at søge asyl i Danmark. Vi vil indføre en ny integrationsydelse på SU-niveau for nytilkomne flygtninge og familiesammenførte og personer, der har været i Danmark i mindre end 7 år ud af de seneste 8 år. Det skal være muligt at få en sprogbonus samt forsørgertillæg. Optjeningsprincippet for flygtninges modtagelse af børnecheck, børnetilskud og folkepension skal genindføres.

Derudover vil regeringen til efteråret blandt andet indføre nye og fleksible regler for familiesammenføring – det vil f.eks. betyde, at kravene strammes for de udlændinge, der har ringere forudsætninger for at blive integreret i det danske samfund. Vi vil også stille nye og skærpede krav til udlændinge, der ønsker permanent ophold og dansk statsborgerskab. Vi vil sikre en håndfast behandling af asylsager, blandt andet med en styrket kontrol af asylansøgers identitet. Og muligheden for, at flygtninge kan opnå permanent ophold uden at kunne tale dansk og være i arbejde, skal afskaffes.

Det er regeringens mål at reducere de samlede udgifter på udlændingeområdet med mindst 1 mia. kr. årligt.

Samtidig vil regeringen styrke indsatsen i flygtningenes nærområde. Her kan vi hjælpe flere, end når vi bruger bistanden på indkvartering af asylansøgere i Danmark.

En vellykket integration

Regeringen ønsker en vellykket integration, hvor flere vil Danmark, og færre lever i parallelsamfund.

Det er uacceptabelt, at der i Danmark findes mennesker, der reelt er isolerede fra det omgivende samfund, og som lever efter egne normer og regler. Derfor vil regeringen fremlægge en plan til at forbedre indsatsen i ghettoområderne.

Herudover vil regeringen indføre et nyt, styrket integrationsprogram med fokus på resultater. Både udlændinge og kommuner skal være forpligtet til en større indsats for at sikre en reel integration.

Udlændinge skal have den stærkeste mulige tilskyndelse til at komme i job. Derfor vil vi indføre en ny integrationsydelse på SU-niveau for nytilkomne flygtninge og familiesammenførte, og personer, der har været i Danmark i mindre end 7 år ud af de seneste 8 år. Det skal være muligt at få en sprogbonus samt forsørgertillæg.

Opgaven med at få integrationen til at fungere er så stor, at der er behov for at etablere et Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium, der har fokus på denne opgave.

EFFEKTIV INFRASTRUKTUR I BALANCE

Effektiv transport af personer og gods er vigtigt for vækst og jobskabelse. En god infrastruktur gør det let for borgerne at komme på arbejde og besøge familie og venner, og virksomhederne og deres kunder nyder godt af en effektiv transport af deres varer.

Regeringen ønsker en transportpolitik, hvor der er balance mellem investeringer i vejprojekter og kollektiv trafik.

Regeringen vil foretage et serviceeftersyn af Togfonden DK og om nødvendigt tilpasse udrulningen af Togfonden.

Råderummet for nye store investeringer er meget begrænset i de kommende år, da der allerede er igangsat mange infrastrukturprojekter. Ved investering i nye infrastrukturprojekter skal der gives prioritet til investeringer, der har et højt samfundsøkonomisk afkast.

Regeringen vil igangsætte en undersøgelse af en ny midtjysk motorvej på strækningen Give-Billund-Lunderskov samt løbende søge at forbedre fremkommeligheden på den østjyske motorvej E45.

Der skal igangsættes en undersøgelse af en østlig ringvej i København (havnetunnel). Undersøgelsen skal blandt andet belyse finansieringsmulighederne.

Regeringen vil øge brugen af offentlige-private partnerskaber (OPP) i forbindelse med offentlige bygge- og anlægsprojekter.

GRØN OMSTILLING MED AMBITIONER OG REALISME

Mere grøn energi – balance mellem ambitiøse mål og effektive midler

Danmark skal fortsat være et af de førende lande i den grønne omstilling. Vi skal præge de øvrige EU-lande til at fastlægge ambitiøse mål og politikker i fællesskab, og Danmark skal tage en væsentlig del af ansvaret for at indfri disse mål.

Regeringens klima- og energipolitik bygger på grøn realisme. Det betyder, at der skal være sammenhæng mellem målene i energipolitikken og de midler, vi har til rådighed. Den grønne omstilling skal ske på en måde, som er fornuftig set i forhold til udviklingen i Danmark og verden omkring os.

Energisystemerne i Europa er under forandring i form af stigende grad af samarbejde og integration på tværs af landegrænserne. Mere sammenhængende energisystemer og energimarkeder i EU giver mulighed for at udnytte det danske energisystem i højere grad. Det kan give en fortsat høj forsyningssikkerhed med langt færre omkostninger.

Regeringen vil nedsætte en energikommission, som skal forberede et oplæg til energipolitiske mål og virkemidler for perioden 2020-2030 med det sigte at bidrage til, at Danmark indfrir sine internationale klimaforpligtelser på en omkostningseffektiv og markedsbaseret måde.

Regeringens langsigtede mål er, at vi skal være uafhængige af fossile brændsler i 2050, så Danmark i 2050 kan producere vedvarende energi nok til at kunne dække det samlede danske energiforbrug.

Grøn realisme i miljøpolitikken

Regeringens miljøpolitik bygger også på grøn realisme.

For det første vil vi give natur og miljø videre til de kommende generationer i god stand. Men en forudsætning for det er, at vi skaber vækst, job og velfærd.

For det andet skal de miljøpolitiske mål opnås på den samfundsøkonomisk mest effektive måde. Vi skal have mest miljø for pengene.

Regeringen lægger vægt på omtanke i brugen af pesticider og kemikalier. Så vi passer på grundvandet og drikkevandet. Og så forbrugerne kan handle trygt.

Vi ønsker også at værne om den danske natur. Regeringen vil prioritere indsatsen for at standse tilbagegangen af biodiversiteten. Indsatsen skal lægges, hvor det er mest relevant. Regeringen vil foretage et serviceeftersyn af Naturplan Danmark, herunder lempe den nuværende § 3-beskyttelse af eng- og græsarealer, og i stedet udlægge statslig skov til biodiversitetsformål. Et større statsligt skovareal skal stå uberørt, så planter og dyr kan trives og udvikle sig. Samtidig skal det være mere attraktivt for danskerne at bruge naturen i både hverdag og fritid.

Fremtidens forsyningssektor

Forsyningssektoren leverer el, gas, fjernvarme, vand og teleydelser til forbrugerne og aftager affald og spildevand. En høj forsyningsikkerhed og en effektiv forsyning er vigtig for forbrugere og virksomheder.

I dag er der et betydeligt potentiale for effektiviseringer i sektoren. Regeringen vil sikre, at vi får mere ud af forsyningssektoren. Derfor samles ansvaret for den økonomiske regulering af forsyningsområderne i et Energi-, Forsynings- og Klimaministerium til gavn for forbrugere og virksomheder.

MANGFOLDIG KULTUR OG ET STÆRKT FORENINGSLIV

Det danske kulturliv skal have gode rammer, der fremmer kreativitet og mangfoldighed. Vi skal bevare og udvikle dansk kultur og kunst med udgangspunkt i vores nationale identitet og i åben dialog med resten af verden.

Der skal være et rigt og varieret kulturudbud til befolkningen i hele landet, og danskerne skal have nem adgang til nye kunsttilbud og den danske kulturarv.

Regeringen ønsker at styrke danskernes deltagelse i idrætsliv. Regeringen deler DIF's og DGI's fælles "*Vision 25-50-75*" for dansk idræt. Målet er, at 50 pct. af danskerne er medlem af en idrætsforening i 2025, og 75 pct. af befolkningen er fysisk aktive.

Der skal være et tættere samspil mellem folkeskolen og lokale foreninger for børn og unge.

Det frivillige foreningsliv skal have gode vilkår. Det bidrager til udviklingen af et aktivt medborgerskab, af lokale fællesskaber og af et trygt liv for den enkelte.

Regeringen vil inden udgangen af 2015 foretage en evaluering af den smalle mediestøtteaftale fra 2013 med henblik på at indkalde til nye forhandlinger og foretage justeringer i aftalen.

Regeringen ønsker, at DR skal være mere kvalitetsfokuseret, og at det dansksprogede og egenproducerede indhold styrkes. I respekt for det nuværende medieforlig – og med henblik på det kommende - vil regeringen afsøge opbakning til et mere kvalitetsbåret og fokuseret DR.

FOLKEKIRKEN

Danmark er et kristent land, og den evangelisk-lutherske kirke indtager en særstatus som folkekirke. Denne særstatus vil regeringen bevare. Samtidig er det afgørende for regeringen, at der skal være frihed til at tro på det, man vil, så længe det sker med fuld respekt for andres ret til det samme.

Menighedsrådenes demokratiske legitimitet hænger blandt andet sammen med, at medlemmerne er demokratisk valgt af folkekirkemedlemmerne i sognet. Men menighedsrådsvalg har over en årrække været inde i en uheldig udvikling med færre afstemningsvalg, lavere stemmeprocent og ikke tilstrækkeligt med opstillede kandidater. Regeringen vil derfor nedsætte et udvalg om menighedsrådsvalg og fremtidig valgform.

EN STÆRK OG FOKUSERET UDENRIGSPOLITIK

Danmark er en lille, åben økonomi i en globaliseret verden. Vi lever af handel. Vores sikkerhed er afhængig af, hvad der sker i verden omkring os. Vi påvirkes, inspireres og henter ideer i vores samkvem med andre.

Et stærkt engagement i udlandet er med til at sikre danske interesser og gør det muligt at påvirke den globale udvikling i en mere stabil og bæredygtig retning. Det er afgørende i en tid, hvor der sker store forskydninger i både magtforhold og sikkerhedsbilledet.

Derfor vil regeringen arbejde for vækst, sikkerhed og indflydelse gennem en stærk og fokuseret international indsats.

Vi skal aktivt engagere os i de internationale organisationer

Samarbejdet i internationale organisationer er et lille lands vej til indflydelse.

Det gælder især EU, som i dag er den stærkeste kraft for samarbejde og frihed. Det gælder NATO, som fortsat skal være Danmarks sikkerhedspolitiske omdrejningspunkt. Det gælder FN, som er stedet, hvor Danmark globalt kan arbejde for vores udenrigspolitiske værdier og gøre en forskel til fordel for bekæmpelse af fattigdom og forsvar af demokrati og frihedsrettigheder.

Danmark skal være en aktiv partner internationalt

Vi skal vedligeholde og styrke gamle alliancer. Og vi skal opbygge nye.

Mange lande gennemgår en rivende politisk og økonomisk udvikling i disse år. Magtbalancerne ændrer sig. Danmark skal gribe mulighederne og være klar til at knytte nye bånd for at varetage danske interesser, fremme vores værdier og sikre vores velstand.

Derfor skal vi fortsat styrke forholdet til vores allernærmeste allierede. Her står USA centralt. Vi skal styrke vores historiske alliancer i EU – ikke mindst med vores nabolande. Men i et stort EU er det ikke nok. Vi skal opdyrke nye alliancepartnere i både Øst- og Sydeuropa. Også det nordiske samarbejde har et stort potentiale, som skal udnyttes.

Samtidig skal der bygges videre på de strategiske partnerskaber, der er indgået med lande uden for Europa, f.eks. Kina, Sydkorea og Japan. Det er afgørende for vores virksomheder og vores økonomi. Og så skal vi være på forkant med udviklingen i de lande, som i den nærmeste fremtid vil stå stærkt globalt – både politisk og økonomisk.

Danske virksomheder klarer sig godt på det globale marked. Men udviklingen går stærkt. Nye vækstmarkeder dukker op. Vi vil derfor gøre en ekstra indsats for at hjælpe danske eksportører til at klare sig bedst muligt i den internationale konkurrence. Vi vil også gøre mere for at tiltrække udenlandske investeringer og virksomheder. Det skaber vækst, viden og sikrer arbejdspladser i Danmark.

Danmark skal være klar til at levere resolut og konkret, hvor det gælder, og når det gælder

Danmark er internationalt anerkendt for at gå forrest og påtage sig et ansvar - også når det er svært. Det skal vi også fremover, for det gør os til et land, man lytter til. Og dermed kan vi bedst varetage vores egne interesser.

Derfor skal vi have den politiske vilje, beslutsomhed og evne til at levere det nødvendige bidrag. Lige fra politisk støtte, udviklingshjælp, humanitær hjælp og kapacitetsopbygning til militære indsatser i den skarpe ende.

Nye udfordringer

Danmark skal løbende tilpasse sig nye globale udfordringer og bringe alle vores redskaber i spil for at varetage vores interesser. Regeringen vil derfor bede en erfaren, respekteret person med internationalt udsyn om hurtigt at forestå et udenrigspolitisk udredningsarbejde.

Udredningen skal afdække den nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske virkelighed. Samtidig skal den præsentere et samlet strategisk bud på en stærkere koordinering og samtænkning af Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik, forsvarspolitik, handelspolitik og eksportfremme samt udviklingspolitik.

Stærk dansk interessevaretagelse i EU

Det europæiske samarbejde har været en succes. EU-medlemskabet er en stor fordel for Danmark. Det vil det også være fremover. Globaliseringen og nye, stærke økonomier stiller os over for væsentlige udfordringer, som EU's medlemslande bedst løser i fællesskab.

Regeringen vil arbejde aktivt for at varetage Danmarks interesser gennem et stærkt europæisk samarbejde med Danmark så tæt på kernen som muligt.

Det gælder også det europæiske samarbejde om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet. Regeringen vil derfor i overensstemmelse med aftalen om Danmark i Europol afholde en folkeafstemning inden jul for at omdanne retsforbeholdet til en tilvalgsordning. Med en tilvalgsordning bestemmer Danmark selv, hvilke dele af EU's retssamarbejde Danmark skal deltage i, og hvilke dele Danmark skal stå udenfor.

Det europæiske samarbejde skal styrkes på de områder, som har størst betydning for Danmarks muligheder for at klare sig i den globale konkurrence. Regeringen vil arbejde for et stærkt fokus på at skabe vækst og arbejdspladser. Det skal blandt andet ske gennem et bedre fungerende indre marked, gennem en videreudvikling af EU's handelsaftaler og et fortsat fokus på strukturreformer, der kan sikre et konkurrencedygtigt Europa.

Det kræver en modernisering af dansk EU-politik med fokus på en stærkere varetagelse af danske interesser i EU i et tæt samarbejde med ligesindede EU-lande, medlemmer af Europa-Parlamentet og andre centrale EU-aktører. Regeringen vil arbejde for et stærkt, slankt og effektivt EU, der respekterer nærhedsprincippet og koncentrerer sig om de udfordringer, som medlemslandene bedst kan løse i fællesskab. Beslutningerne skal træffes så tæt på borgerne som muligt, og EU bør afholde sig fra at regulere der, hvor medlemsstaterne selv bedre kan nå de samme mål.

EU skal ikke være en social union

Regeringen støtter arbejdskraftens frie bevægelighed. Den er en hjørnesten i det indre marked og en forudsætning for vækst og beskæftigelse i Europa og Danmark. Men reglerne skal være baseret på sund fornuft og rimelighed. Vi ønsker et EU, hvor folk kan søge derhen, hvor der mangler ledige hænder, men vi vil ikke have et EU, hvor folk søger derhen, hvor de sociale ydelser er gode.

Velfærdsydelser skal så vidt muligt forblive i Danmark og gå til dem, som arbejder, bor og bidrager til Danmark i en længere periode.

Regeringen ønsker at sikre, at nationale velfærdssystemer ikke bliver undergravet af EU-regler, og at EU ikke udvikler sig i retning af en social union. Det skal sikres ved at ændre dansk lovgivning og ved at arbejde sammen med ligesindede lande for at få taget EU-lovgivningen om velfærdsydelser for vandrende arbejdstagere op til revision snarest muligt. Eksempelvis ønsker regeringen at ændre EU-reglerne, når de ikke tillader f.eks. optjening eller indeksering af børnecheck til borgere fra andre EU-lande.

Regeringen vil bakke op om den britiske regerings indsats for, at Storbritannien – som én af Danmarks væsentligste partnere – forbliver centralt placeret i EU-samarbejdet.

Reform af dansk udviklingsbistand

Vores udviklingsbistand skal fokuseres der, hvor behovet og fattigdommen er størst. Regeringen vil afsætte 0,7 pct. af BNI årligt, så vi også fortsat vil være ét af kun få lande i verden, der lever op til FN's målsætning.

Antallet af prioriterede lande i udviklingssamarbejdet skal reduceres. Vi skal fokusere på de lande, hvor Danmark kan gøre den største forskel.

Danmark skal fortsat være en markant global aktør, der bekæmper fattigdom og styrker menneskerettigheder, demokrati, retsstatsprincipper og bæredygtig vækst. Derfor vil vi også stille klare krav til lande, som modtager dansk udviklingsbistand.

Vi vil hjælpe de mennesker, der flygter fra krig og forfølgelse og har brug for beskyttelse. Det gør vi bedst ved at styrke hjælpen til flygtninge i nærområderne.

I flere af verdens brændpunkter foregår en systematisk forfølgelse af kristne minoriteter. Regeringen vil have et særligt fokus på at styrke det internationale samarbejde for at beskytte disse minoriteter.

Vejen til udvikling er vækst. Udviklingslandene efterspørger i stigende grad handel, investeringer, teknologi og viden frem for klassiske udviklingsprojekter. Den efterspørgsel skal vi imødekomme med en fortsat samtænkning af handels- og udviklingsindsatserne.

Vi skal sørge for, at Danmarks stærke erhvervskompetencer kommer bedre i spil i udviklingsarbejdet – og at vores indsats også kommer dansk erhvervsliv til gode.

Vi skal tilpasse vores forsvar og værne om vores sikkerhed

Sikkerhedstrusler mod Danmark kan opstå overalt i verden, og de bliver stadig mere uforudsigelige og komplekse. Det er blevet tydeligt de senere år med ISIL's fremmarch og Ruslands overgreb mod Ukraine.

Derfor vil regeringen styrke NATO's globale rolle og sikre, at Danmark yder et væsentligt bidrag til, at NATO også fortsat er verdens stærkeste forsvarsalliance. Det betyder også, at dansk forsvar skal organiseres, så det kan bidrage med veludrustede og veluddannede militære styrker, der kan varetage alle typer militæropgaver.

Ekspertudredningen om den nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske virkelighed vil indgå i forberedelsen af forhandlingerne om et nyt forsvarsforlig efter 2017.

Der bliver i de kommende år tale om flere vidtrækkende spørgsmål på forsvarsområdet. Det gælder blandt andet indkøb af nye kampfly, opgaverne i Arktis, bidrag til NATO's missilforsvar og aktiv dansk støtte til NATO's østlige medlemslande, særligt Estland, Letland, Litauen og Polen, som er truet af den aggressive russiske fremfærd.

Regeringen finder, at grundlaget for den danske deltagelse i Irakkrigen og forhold omkring danske soldaters tilbageholdelse af personer under den danske krigsdeltagelse i henholdsvis Irak og Afghanistan allerede er tilstrækkeligt belyst. Regeringen vil derfor nedlægge Irak- og Afghanistankommissionen. Regeringen ønsker i stedet at bruge midlerne til en styrkelse af indsatsen for danske veteraner. Regeringen vil derfor lave et servicetjek af veteranindsatsen.

Regeringen vil lave et servicetjek af veteranpolitikken og øvrige veteraninitiativer. Vi skal sikre, at danske veteraner får støtte, anerkendelse og muligheder, der står mål med deres store indsats for Danmark.

RIGSFÆLLESSKABET

Regeringen ønsker at styrke og udvikle rigsfællesskabet med vægt på et ligeværdigt og tillidsfuldt samarbejde i gensidig respekt. Selvstyreordningerne udgør nutidige og fleksible rammer om forholdet mellem Danmark, Færøerne og Grønland, hvor der er mulighed for at udvikle selvbestemmelsen i den takt, Færøerne og Grønland ønsker det. Men det er samtidig regeringens opfattelse, at spørgsmålet om selvstændighed for Færøerne og Grønland afgøres af det færøske og det grønlandske folk.

Regeringen erkender, at der er ønsker på Færøerne og i Grønland om at arbejde med en egen forfatning, men det er samtidig afgørende, at egne forfatninger kan rummes inden for rigsfællesskabets rammer. Vi er positive over for dialog med Færøerne og Grønland om de spørgsmål, der opstår i forbindelse med et forfatningsarbejde med henblik på at sikre dette.

Grønland og Færøerne udgør centrale områder i Arktis. Vi ønsker et tæt samarbejde i Kongeriget om udviklingen i Arktis og om vores internationale arbejde i blandt andet Arktisk Råd, blandt de fem arktiske kyststater (Arctic 5) og i den Internationale Maritime Organisation (IMO).

Regeringen anerkender betydningen for Færøerne og Grønland af at kunne udnytte havets ressourcer som hvaler og sæler på en bæredygtig måde.

Vi ønsker et tæt og konstruktivt samarbejde med Færøerne og Grønland. Det gælder på områder, som Danmark varetager for hele rigsfællesskabet, og det gælder på områder, som er overtaget, såfremt Færøerne og Grønland ønsker det. Vi er derfor positive over for at samarbejde om administrativ bistand, herunder i forhold til økonomiske reformer, såfremt Færøerne og Grønland ønsker det.

Regeringen vil opprioritere løbende at opdatere lovgivningen for Færøerne og Grønland på områder, som Danmark har ansvaret for.

Vi vil arbejde for en standard på danske ansvarsområder på Færøerne og i Grønland, som svarer til standarden i Danmark, med de særlige fravigelser, der kan begrundes i de færøske og grønlandske forhold.

Regeringen vil afslutte arbejdet med at identificere de grænsehindringer i rigsfællesskabet og i Norden, der har betydning for Færøerne og Grønland. Og regeringen vil i samarbejde med Færøerne og Grønland gå videre med de hindringer, der er behov for at løse.

Vi vil efter ønske fra og i samarbejde med Færøerne og Grønland støtte bestræbelser på at få den bedst mulige adgang til at afsætte fiskeprodukter i EU og på andre relevante markeder.

Regeringen vil arbejde for, at Thulebasen i størst muligt omfang kommer Grønland til gode.

Regeringen vil samarbejde med Grønland om visse råstoffer, der har udenrigs-, forsvars- eller sikkerhedspolitiske aspekter. Vi vil arbejde for at gennemføre lovgivning og administrative systemer efter højeste internationale standarder, inden Grønland evt. ønsker at udvinde uran.

Vi vil i samarbejde med Grønland arbejde for at forbedre vilkårene for grønlandske studerende i Danmark med henblik på, at flere studerende gennemfører deres uddannelse.

Regeringen vil arbejde for at styrke inklusionen af grønlandere i Danmark, herunder forbedre forholdene for socialt udsatte grønlandere.

ET BREDT SAMARBEJDE OM GODE OG HOLDBARE RESULTATER

Regeringen er sig bevidst om, at den er en mindretalsregering, og vil søge at formidle et bredt samarbejde i Folketinget.

Det er bedst for vores land, at brede interesser bliver inddraget i beslutningerne. Når flere bliver hørt, så fører det til bedre og mere holdbare resultater.

Regeringen vil derfor invitere til et samarbejde med lønmodtagere, arbejdsgivere, virksomheder, frivillige organisationer og enkeltpersoner, som vil tage del i udviklingen af det danske samfund. Vi ønsker, at mange skal være med til at beslutte den politik, der vedrører dem selv – og som vil forme fremtidens Danmark.

Regeringen ønsker brede flertal for gennemførelse af sin politik. I lyset af, at kompleksiteten i det politiske aftalesystem er vokset betydeligt, vil regeringen indbyde partierne til en drøftelse af, hvordan kompleksiteten kan reduceres i det eksisterende aftalesystem. Regeringen vil endvidere se på, hvordan der kan skabes større klarhed omkring fremtidige politiske aftaler, blandt andet i forhold til deres status og rækkevidde.

REGERINGEN